

Б. Бакула

Інґарден Роман

ІНґАРДЕН Роман (Ingarden Roman; 05. 02. 1893, Краків – 14. 06. 1970, там само) – польський філософ. Акад. Польс. АН (1957). Навч. у Львів. (1911–12), Геттінген. (1912–15), Фрайбур. (1916–17; обидва – Німеччина) університетах. Захистив доктор. дис. під керівництвом [Е. Гуссерля](#) (1918; д-р габіліт. 1924). У Польщі працював у школах Любліна (1918–19), гімназіях Варшави (1920–21) і Торуні. (1921–24). Від 1925 – у Львів. університеті: 1933–41 – надзвич. проф., під час окупації 1941–44 викладав підпільно; у Ягеллон. університеті (Краків): 1945–49 і 1957–63 – проф., завідувач кафедри філософії, водночас 1946–49 – завідувач кафедри математики, 1959–61 – декан філос.-істор. відділу; за сумісн. 1959–67 – професор кафедри логіки Варшав. університету. Наукові дослідження: проблеми онтології, теорії пізнання та естетики. Осн. завданням феноменології вважав доведення існування реал., а не ідеал. світу. Розробив концепцію реаліст. феноменології, в рамках якої пропонував вирішити протидію реалізму та ідеалізму. В естет. працях, присвяч. проблемам літ-ри, музики, архітектури, кіно, наголошував на багатошаровості, багатоаспектності витвору мистецтва, активності сприймаючої сторони в процесі естет. комунікації. Ця ідея вплинула на англо-амер. нову критику, рецепт. естетику і рецепт. критику в Німеччині, аналіт. філософію мистецтва і на художню практику післявоєн. авангарду (концептуалізм).

Основні праці

Das literarische Kunstwerk. Halle, 1931; O poznawaniu dzieła literackiego. Lwów, 1937; Szkice z filozofii literatury. Łódź, 1947; Spór o istnienie świata. Kraków, 1947. Vol. 1; 1948. Vol. 2; Studia z estetyki. Warszawa, 1957. Vol. 1; 1958. Vol. 2; O dziele literackim. Warszawa, 1960; U podstaw teorii

poznania. Warszawa, 1971; Z teorii języka i filozoficznych podstaw logiki. Warszawa, 1972; Wstęp do fenomenologii Husserla. Warszawa, 1974; Wykłady i dyskusje z estetyki. Warszawa, 1981.

Бібліографічний опис:

Інґарден Роман / Б. Бакула // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2011. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-13343>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).